

Хатна: Исломда буюрилган амалларнинг ҳеч бири беҳикмат эмас

12:04 / 11.01.2020 4163

Ўғил болаларни хатна қилдириш отанинг бурчи ва боланинг ҳаққидир.

Хатна сўзи луғатда «кесиш» маъносини англатади.

Фақиҳлар таърифида эса «Махсус аъзонинг махсус бўлагини кесиш хатнадир».

Ўғил болаларни хатна қилдириш суннатдир. Суннат бўлганда ҳам, Исломнинг шиорларидан, хусусиятларидан бири саналган суннатдир. Ўғил болаларни кичиклик чоғида хатна қилдириш мусулмон халқларнинг тарк қилмайдиган одатига айланганлиги яхши ишдир. Қолаверса, бу ишнинг инсон соғлиғи учун қанчалик фойдали амал эканини бугунги замон илми ҳам исботлади. Шунинг ўзи Ислом шариатида буюрилган амалларнинг ҳеч бири беҳикмат эмаслигини тасдиқлайди.

Хатнада закарнинг уч қисмини қоплаб турган юмшоқ тери кесилади. Бу тери арабчада «қалафа» дейилади.

Ханафий мазҳаби бўйича, хатна боланинг ҳолига қараб, соғлиғи кўтарадиган бўлганда қилинади. Етти кунлик ёки ундан каттароқ гўдакни

хатна қилиш шарт эмас.

Шунингдек, заифлиги учун хатнага чидай олмайдиган каттароқ ёшдаги болалар ҳам хатна қилинмайди.

Хатна қилинмаган одам вафот этса, у хатна қилинмайди.

Хатна ҳолида туғилган шахс ҳам хатна қилинмайди. Агар хатна қилиниши лозим бўлган жойда баъзи бир тери бўлса, уни олиб ташлаш лозим бўлади.

Хатначининг айби билан хатна қилинган шахсга талафот етса, у товон тўлайди.

Хатна муносабати билан маросим қилиш машруъдир. Ўғил болаларнинг хатнасини изҳор қилиш суннат амаллардан ҳисобланади.

Ёшлигида хатна қилдирилмаганларни шариат ҳукмларини бузмаган ҳолда, кейинроқ бўлса ҳам, хатна қилдириш уламоларимиз томонидан тавсия қилинади.

Катта ёшдаги киши мусулмон бўлса ва хатна унга зарар келтириши хавфи бўлса, тарк қилинади.

Бир одам катта ёшда мусулмон бўлганлиги узри учун хатна қилинмаган бўлса, адолатли бўлади ва шаҳодати қабул қилинади. Узрсиз хатна қилинмаган одамнинг гувоҳлиги қабул қилинмайди.

Хатна Шофеъийлар ва Ҳанбалийлар наздида вожиб, Ҳанафийлар ва Моликийлар наздида суннатдир. «Бола туғилганидан етти кун ўтгандан бошлаб, хатна қилинса бўлаверади», деган уламолар ҳам бор. Баъзилар: «Етти ёшдан ўн ёшгача хатна қилинса, яхши бўлади», деганлар.

Хатначининг катта одамни ёки ўсмирни хатна қилиш учун авратига назар солиши жоиздир.

Бу ишнинг қанчалик фойдали эканини мусулмон бўлмаган халқлар ҳам энди-энди англаб етмоқдалар.

«Бахтиёр оила» китобидан